

ศิลปะการแสดง การละเล่น งานรื่นเริงประจำปี

ศิลปะการแสดง

ศิลปะการแสดงของชาวจีนที่ยังคงแสดงในงานทางวัฒนธรรมและงานประจำปี ที่ยังปรากฏอยู่ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้แก่

๑. วงมโหรีจีน	๒. หุ่นจีน	๓. จิ้ว
๔. เอ็งกอก พระปู่	๕. การแสดงนาฏศิลป์จีน	๖. การเชิดสิงโตและขบวนแห่มังกร

๑. วงมโหรีจีน

วงมโหรีจีนประกอบด้วยเครื่องดนตรี ดังต่อไปนี้

ก. **ซอฮู้** เรียกว่า ฮู-ฮู้ (Hu-hu) ซอชนิดนี้มีเสียงทุ้มที่ชาวจีนเรียกซอฮู้ว่า ฮู-ฮู้ นั้นก็เรียกตามเสียงที่เียน

ข. **ซอดัง** จีนเรียกว่า ฮู-ฉิน (Hu-chin) ซอชนิดนี้มีเสียงแหลมกว่า ซอ ฮู-ฮู้

ค. **ขิม** ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้บทนิยามไว้ว่า “เครื่องดนตรีจีนชนิดหนึ่ง รูปคล้ายพระจันทร์ครึ่งซีก ใช้ตี” ขิมในสมัยโบราณของจีนเป็นทั้งเครื่อง ดีด สี และตี แต่ในสมัยต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้รู้จักกันแต่ขิมที่เป็นเครื่องตีเท่านั้น ขิมของจีนซึ่งเป็นเครื่องตีที่รู้จักกันในเวลานี้ ขนาดยาวประมาณ ๓/๓ เซนติเมตรกว้างประมาณ ๓๐ เซนติเมตรมีสายทำด้วยทองเหลือง ๔๒ สาย แต่ละสายมีหลักยึดหัวท้าย หลักด้านซ้าย (ของผู้ตี) เป็นหลักผูกสายตายตัว หลักด้านขวาสำหรับพันสายเพื่อเลื่อนซึ่งให้ตึงหรือหย่อนได้ตามต้องการ ตรงหน้าขิมมีหย่องรองสาย ยาวตลอดหน้า ๒ อัน ทำเป็นรูปคล้ายลายประแจจีน หย่องแต่ละอันมีส่วนที่ยกสูงขึ้นสำหรับรับสายแต่ละเสียงอันละ ๓ เสียง

ง. **กลอง** นุ่มตั้งไก่ หรือ น่านตั้งกุ๊

จ. **ปี่จีน** มีลักษณะคล้ายกับปี่ชวาของไทยเรา แต่ว่าตัวด้ามปี่จะเรียกว่าปี่ชวา และตรงปลายส่วนที่เป็นโลหะสวมทับด้ามปี่นั้นจะมีรูปร่างบานใหญ่กว่าปี่ชวา

วงมโหรีจีนนี้ก็ยังคงหาชมได้ตามโรงจิวบ้าง หรือตามงานศพในพิธีจีน เป็นต้น

๒. หุ่นจีน

การมหรสพหุ่นเป็นที่แพร่หลายทั้งในประเทศตะวันออก และตะวันตกโบราณมาหลายพันปีแล้ว ประวัติการมหรสพหุ่นในประเทศทางตะวันออกมีหลักฐานเก่าแก่ที่สุด ๒ เรื่องอยู่ในตำนานของประเทศจีน

ตำนานเรื่องที่ ๑ กล่าวว่าในแผ่นดินพระเจ้าบูเต้ ประมาณระหว่างก่อน พ.ศ. ๔๕๔-๔๐๔ มีนักปราชญ์เจ้าความคิดคนหนึ่งชื่อ เย็นลี ได้สร้างหุ่นเท่าคนจริงและประดิษฐ์กลไกที่สามารถขยับ

ชายตาเหลือบไปมาได้ ครั้งหนึ่งหุ่นได้ชม้อยชายตาไปยังเหล่านางสนมกำนัลของพระเจ้าบุ๋มได้ พระองค์ทอดพระเนตรเห็นก็ทรงกริ้วด้วยสำคัญว่าเป็นคนจริง ประชาชนเ็นสิ่งจึงต้องเรือ่หุ่นถวายให้ทอดพระเนตรจึงทรงหายกริ้ว เรื่องที่บันทึกไว้เป็น หุ่นชาย

ตำนานเรื่องที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๓๔๘ ในแผ่นดินพระเจ้าฮั่นโกโจ (เล่าปี่) พวกหุ้มนมีแม่ทัพชื่อ “เมาทุน” ได้ยกทัพมารุกไล่พระราชอาณาจักรพระเจ้าฮั่นโกโจ ได้เข้าล้อมเมืองปิงเซ็งไว้ ๓ ด้าน เมาทุนบัญชาการรบ ขณะนั้นเมืองปิงเซ็งตกอยู่ในภาวะคับขันเพราะขาดเสบียงอาหารและเกิดโรคระบาดแม่ทัพ เซ็งผิง จึงหาอุบายยุติสงคราม บังเอิญสืบทราบว่ นางหยิ่น สักรรยาของเมาทุนเป็นคนหึงสามีมักเซ็งผิง จึงออกความคิดให้สร้างหุ่นผู้หญิงสาวสวยงามจำนวนหนึ่งตกแต่งให้เหมือนคนจริง ประดิษฐ์กลไกให้หุ่นร้ายรำทำเพลงได้ ครั้นนางหยิ่นได้เห็นก็เข้าใจว่าเมืองปิงเซ็งมีสาวงามมากหากนางตีเอาเมืองปิงเซ็งได้แล้ว สามีนางจะไปหลงใหลสาวงามและละทิ้งนาง จึงส่งถอยทัพในด้านที่นางบัญชาการรบ เมืองปิงเซ็งจึงรอดพ้นจากการเสียเมือง”

ที่มาของการแสดงหุ่น

การแสดงหุ่นอาจสันนิษฐานว่า เกิดจากเหตุจูงใจ ๒ ประการคือ

๑. การแสดงหุ่นเกิดจากจินตนาการของประติมากรในสมัยโบราณศิลปะประติมากรรมยังนิยมสร้างเป็นรูปเหมือนแบบ เช่น รูปปั้น คน สัตว์ และสิ่งของรูปเหล่านี้ในขั้นแรกเป็นรูปนิ่งเคลื่อนไหวไม่ได้ ประติมากรอาจมีจินตนาการไปไกลว่า เมื่อบันเป็นรูปเหมือนแล้วก็ควรให้เคลื่อนไหวเหมือนคนจริงด้วยเหตุนี้จึงคิดประดิษฐ์กลไกในตัวหุ่นให้เคลื่อนไหวตามต้องการ ความคิดและการสร้างหุ่นให้เคลื่อนไหวของประติมากร ในครั้งแรกนี้เข้าใจว่าไม่มีเจตนานำไปเป็นการมหรสพ แต่ภายหลังผู้เกี่ยวข้องกับการมหรสพมาพบเข้าก็เกิดความคิดนำไปเป็นการมหรสพ

๒. การแสดงหุ่นเป็นพัฒนาการของการแสดงคนจริง การมหรสพที่ใช้คนจริงนั้นเป็นมหรสพที่เก่าแก่อาจจะเป็นที่ซ้ำซากจำเจแก่คนดู อาจจะมีคณะมหรสพใช้คนจริงแสดงหลายคณะจนเกิดการแข่งขัน และเพื่อประหยัดและได้ผลประโยชน์สูง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการมหรสพจึงคิดพัฒนาการแสดงของคนจริงมาเป็นการแสดงหุ่น ประกอบกับการแสดงหุ่นมีศิลปะเป็นที่แปลกตา และให้ความเพลิดเพลินไม่ด้อยกว่าการแสดงที่ใช้คนจริง จึงได้รับความนิยมเป็นที่นิยมเรื่อยมา

ประเภทของหุ่นทั่วไป

การแสดงหุ่นทั่วไปในโลก อาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. การแสดงหุ่นด้วยสายโยงใยบังคับจากเบื้องบน (STRING PUPPET OR MARIONETTE) ตัวหุ่นจะมีรูปร่างหน้าตา แขน ขา เหมือนคนจริง แต่มีขนาดเล็กเหมือนตุ๊กตาโรงแสดงจะจำลองขนาดเล็กด้วยคนบังคับหุ่นจะอยู่เหนือโรงแสดง บังคับด้วยสายโยงใยที่ห้อยติดกับอวัยวะส่วนต่างๆของหุ่น หุ่นแบบนี้เป็นแบบของชาวยุโรป

๒. การแสดงหุ่นบังคับด้วยมือ (HAND PUPPET) ตัวหุ่นจะสร้างในมือคนสามารถล้วงเข้าไป

บังคับตัวหุ่นให้เคลื่อนไหวตามต้องการหุ่นแบบนี้นิยมเล่นในยุโรป

๓. การแสดงหุ่นบังคับด้วยก้านไม้และสายโยงใย (ROD PUPPET) ตัวหุ่นและฉากเหมือนหุ่นประเภทที่ ๑ ต่างกันที่กลไกบังคับตัวหุ่น หุ่นแบบนี้มีก้านไม้เสียบติดตัวทางเบื้องล่าง และมีสายโยงใยต่อติดตามอวัยวะต่างๆลงมาจากเบื้องล่างโรงแสดง หุ่นแบบนี้นิยมเล่นในยุโรปและในตะวันออก และคล้ายกับหุ่นหลวง (หุ่นใหญ่) หุ่นเล็ก หุ่นละครเล็ก และหุ่นกระบอกของไทย

๔. การแสดงหุ่นด้วยเงา (SHADOW PUPPET OR CHADOW PLAY) ตัวหุ่นจะสร้างด้วยแผ่นหนังสัตว์ แผ่นกระดาษ และแผ่นกระดาษ เป็นหุ่นแบบมีหน้าตา และแขนขา สามารถยกแขนขา ขึ้นนิ้ว ผงกหัว อ้าปากพูดได้ ตัวหุ่นจะฉลุเป็นลวดลายโปร่ง การบังคับตัวหุ่นมีหลายวิธี บางวิธีมีก้านไม้ผูกติดตัวหุ่นไว้เลย หุ่นไม่เคลื่อนไหว คนเชิดจะชูตัวหุ่นอยู่เหนือหัว แล้วเดินเชิดไปตามบทดนตรีและบทขับร้อง เช่นหนังตะลุงของไทย และหนังชาวอินโดนีเซีย การแสดงจะต้องมีจอผ้าขาวและแสงไฟให้แสงสว่างหลังจอ เพื่อให้เกิดเงาตัวหุ่นปรากฏบนจอ การแสดงหุ่นแบบนี้มีแต่ในแถบตะวันออกเท่านั้น ทางตะวันตกไม่มี

ลักษณะหุ่นจีน

หุ่นจีนมีรูปร่างลักษณะใหญ่เท่ากับตัวคน ส่วนประกอบของหุ่นจีนก็มีส่วนศีรษะและมือทั้ง ๒ ข้าง ส่วนลำตัวใช้กระบอกไม้ไผ่ทั้งปล้องสวมตั้งแต่คอลงมา ส่วนศีรษะและลำตัวถอดออกจากกันได้ การสร้างศีรษะหุ่นจีนนั้นจะต้องหาไม้เนื้อดีไม่มีตำไม้เพราะจะทำให้ยากแก่การแกะสลัก และไม้นั้นจะต้องเป็นไม้เนื้ออ่อน เมื่อหาไม้มาได้แล้วจะต้องขัดเกลาเสียก่อนจนกว่าช่างแกะสลักจะพอใจ เมื่อช่างพอใจแล้วก็นำมาสลักให้เป็นรูปศีรษะ รูปหน้าตา และลำคอ ส่วนลำคอนี้ช่างจะต้องทำให้ลำคอบวมเพื่อจะสอดลงไปกับแกนลำตัวของหุ่นได้ เมื่อได้รูปศีรษะเรียบร้อยแล้วขั้นต่อไปจึงหาด้ายรัดให้เกลี้ยงเกลา หลังจากนั้นก็ลงสีขาเป็นพื้น แล้วจึงเขียนหน้า โดยยึดหลักความหมายของสีบอกอุปนิสัยใจคอ เช่นเดียวกับการแสดงงิ้ว เมื่อสีแห้งสนิทแล้วขั้นต่อมาก็แต่งผม บางทีก็จะใช้สีดำระบายเป็นผม ในบางทีถ้าตัวหุ่นเป็นผู้หญิงหรือหุ่นผู้ชายที่ไว้ผมยาวก็จะประดิษฐ์ผมของผม แล้วจึงนำมาประกอบกับศีรษะหุ่นภายหลัง

สิ่งสำคัญมากสำหรับการตกแต่งศีรษะของหุ่นจีน ก็คือ เครื่องประดับศีรษะจะต้องประดิษฐ์และตกแต่งด้วยความประณีต บรรจง และจะต้องทำให้เหมือนของจริงทุกประการ ไม่ว่าจะเป็เครื่องประดับศีรษะของกษัตริย์ ขุนนางข้าราชการหรือแม้แต่ไพร่ก็ต้องประดิษฐ์ให้เหมือนของจริงทุกประการ

อวัยวะของหุ่นจีนที่ทำด้วยไม้ นอกจากศีรษะแล้วยังมีมืออีก ๒ ข้างการแกะสลักไม้ให้เป็นรูปมือของหุ่นนั้นจะต้องทำให้รับกับลักษณะของตัวหุ่น ลักษณะมือของหุ่นจีน คือ มือทั้ง ๒ ข้างจะทำให้เป็นรูปกำมือ และเจาะรูไว้ตรงกลางเพื่อให้ตัวหุ่นถือสิ่งของต่างๆได้ เช่น อาวุธ หรือ พัด เป็นต้น

เมื่อได้ส่วนศีรษะกับมือแล้ว ส่วนที่เป็นลำตัวคือกระบอกลำจะไม่สวมต่อเข้ากับลำคอ นอกจากนี้แล้วยังต้องมีเรียวไม้เล็กๆอีก ๒ อัน ขนาดความยาวเท่ากันหรืออาจจะยาวกว่าปล้องไม้ที่เป็นลำตัว เรียวไม้นี้จะใช้ติดเข้ากับมือทั้งสองข้างให้แน่นหนาเพื่อจะได้ใช้บังคับมือของหุ่นให้ทำท่าทางได้ตามต้องการ ส่วนประกอบของหุ่นจีนนี้ทำด้วยไม้ทั้งหมด และจะถูกห่อหุ้มไว้ด้วยเครื่องแต่งกาย เสื้อของหุ่นมีวิธีประดิษฐ์ที่ยากพอสมควร จะต้องหาช่างเย็บปักถักร้อยที่มีฝีมือและใช้เวลานาน

วิธีแสดง

วิธีแสดงของหุ่นจีน ผู้บังคับหุ่น หรือคนเชิดหุ่น จะต้องยืนเชิดหุ่น เพราะเนื่องจากว่าหุ่นจีนมีลักษณะเกือบเท่าตัวคน ถ้านั่งเชิดจะทำให้เชิดได้ไม่สะดวก เวลาเชิดนั้นเขาจะใช้มือซ้ายจับแกนลำตัวของหุ่น ส่วนมือขวาก็ใช้จับเรียวไม้เล็กๆสำหรับมือหุ่นให้เคลื่อนไหวตามที่คนเชิดต้องการ คนเชิดจะต้องทำหน้าที่เจรจาแทนตัวหุ่น

โรงแสดง

โรงแสดงหุ่นในสมัยโบราณไม่มีหลักฐานปรากฏว่าลักษณะของโรงหุ่นจีนเป็นอย่างไร ตามความสันนิษฐานของผู้เขียนเชื่อว่าแต่เดิมคงจะใช้เล่นบนพื้นดิน และชิงม่านให้สูงระดับสายตาคอนเชิดแต่เพียงเท่านั้น ด้านหลังก็อาจจะชิงเป็นฉากใดฉากหนึ่ง เช่น อาจจะเป็นฉากป่าเพียงอย่างเดียวก็ได้ ผ้าม่านที่ใช้ชิงทำเป็นจอสำหรับแสดงหุ่นจีนนั้นก็ใช้ผ้าสีแดง

หุ่นจีนเข้ามาในไทย

หุ่นจีนเข้ามาในเมืองไทยตั้งแต่ในสมัยไหนไม่สามารถที่จะกล่าวได้ เพราะไม่มีหลักฐานปรากฏ แต่ที่สืบได้ว่ามีแสดงในตอนต้นรัชกาลที่ ๕ มีการเล่นหุ่นอีกชนิดหนึ่งเกิดขึ้น คือ “หุ่นจีน” หุ่นจึงเป็นตัวหุ่นของจีนมีขนาดเล็กกว่าหุ่นหลวง นำมาเล่นเพราะกรมพระราชวังบวรวิชัยชาญโปรดให้มีการเล่นขึ้น โดยให้คนในวังหน้าเป็นผู้เล่น เรื่องที่เล่นเป็นเรื่องจีน เช่น ซวยงัก คำเจรจาที่ใช้เล่นก็เป็นคำไทย หุ่นจีนที่กรมพระราชวังบวรนำมาเล่นนั้นสูงประมาณ ๑ ฟุต ตัวหุ่นเป็นหุ่นเต็มตัว มีแขนขา มีไม้แกนกับสายใยชักอวัยวะ

๓. จิ้ว

จิ้วเป็นมหรสพอย่างหนึ่งของจีน ที่เล่นเป็นเรื่องเป็นราว มีการขับร้องและเจรจา ประกอบท่าทางที่แสดง การแสดงจิ้วของชาวจีนมีปรากฏจนถึงทุกวันนี้

จิ้ว ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ หมายถึง “ละครของจีนอย่างหนึ่ง”

จิ้วเข้ามาเผยแพร่ในไทย

ถ้าจะพิจารณาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การแสดงจิ้ว มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าได้มีการแสดงจิ้วเกิดขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา คือ ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มีหลักฐานปรากฏอยู่ในจดหมายเหตุรายวันของบาทหลวง เดอซัวลี เมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๘

ประเภทของจิ้ว

๑) **จิงจวี** หรือ **ผิงจวี** หรือ **จิ้วจ้วกั๊ง** จิ้วประเภทนี้ใช้ภาษาจีนกลางเป็นบทเจรจา เป็นจิ้วของพวกจีนเมืองหลวง คือชาวปักกิ่งและชาวแคะ เป็นจิ้วชั้นสูงและยอดเยี่ยม กล่าวได้ว่าเป็นบรรทัดฐานของจิ้วประเภทอื่นๆ เพราะเป็นที่รวมของศิลปะและการแสดงแขนงต่างๆ เช่น ท่าทาง บทเจรจาและเนื้อเรื่อง การแสดงก็สง่างามและสุภาพ ผู้แสดงจะต้องระวังบทบาทการแสดงของตนมิให้ผิดพลาด ถ้าเกิดผิดพลาดขึ้นมาจะถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง มักจะถูกผู้ชมโห่ร้องเยาะเย้ยไม่พอใจ ผู้แสดงใช้ผู้ชายแสดงล้วน ไม่มีเด็กร่วมแสดง แต่ในยุคหลังต่อมามีผู้หญิงเข้าไปร่วมแสดงบ้างจิ้วประเภทนี้เป็นจิ้วที่เข้ามาแสดงในกรุงรัตนโกสินทร์เป็นรุ่นแรกเดิมเรียกว่า “**จิ้วลั่นกั๊ง**” หรือ “**ไซฉิน**” แต่เนื่องจากในการแสดง เสียงกลองที่ดีจะดัง “**ตึกๆ**” และมาพร้อมกับฉาบจะรับพร้อมๆกันเป็นเสียง “**แซ่**” จึงมีผู้เรียกจิ้วชนิดนี้ว่า “**จิ้วตึกแซ่**”

๒) **จิ้วแต่จิว** หรือ **ไปจื่อซี้** จิ้วประเภทนี้ ภาษาที่ใช้เจรจายเป็นภาษาแต่จิวมิได้มีภาษาจีนกลางหรือภาษาจีนอื่นๆปะปนเลย ผู้แสดงจะมีเด็กและผู้ชายเท่านั้น ต่อมามีพวกผู้หญิงเข้าไปร่วมแสดงด้วยจิ้วประเภทนี้เข้ามาในเมืองไทยภายหลังจิ้วประเภทอื่นๆแต่กลับได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว และในที่สุดก็เลื่อมความนิยมอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากลักษณะการแสดงที่ยืดเยื้อ

๓) **จิ้วไหหลำ** ใช้ภาษาไหหลำในการเจรจา ลักษณะการแสดงคล้ายกับจิ้วจ้วกั๊ง

๔) **จิ้วกวางตุ้ง** บทเจรจาเป็นภาษากวางตุ้ง ลักษณะการแสดงคล้ายจิ้วจ้วกั๊ง จิ้วกวางตุ้งเป็นจิวชนิดแรกที่เข้ามาแสดงในกรุงศรีอยุธยา จิ้วไหหลำและจิ้วกวางตุ้งชาวบ้านเรียกว่า “**จิ้วตึกเก็ง**”

๕) **จิ้วตังคอง** ผู้แสดงเป็นผู้ใหญ่ไม่มีเด็กแสดง ส่วนใหญ่ผู้แสดงจะเป็นผู้ชายส่วนผู้แสดงที่เป็นผู้หญิงก็มีบ้าง แต่เป็นจำนวนน้อย

๖) **จิ้วหลังทัง** ผู้แสดงเป็นผู้ใหญ่เช่นกัน และใช้ผู้ชายแสดงเป็นส่วนมาก ผู้แสดงเป็นสตรีก็มีบ้าง

ประเภทของตัวจิ๋ว

จิ๋วคณะหนึ่งจะต้องประกอบไปด้วยตัวจิ๋วต่างๆ ดังนี้

๑) **พวกเชิง** หมายถึงพระเอกของเรื่องได้แก่ตัวละครที่เป็นฝ่ายธรรมะจะใช้ผู้ชายแสดงแทนก็ได้พวกเชิงนี้แบ่งออกเป็น

๑.๑) **เหล่าเชิง** เป็นตัวละครที่เป็นชายฉกรรจ์ หรือมีอาวุธแล้ว ที่สำคัญจะต้องไว้หนวด สีของหนวดจะบอกให้ทราบถึงอายุ ถ้ามีอาวุธไม่มากนักหนวดจะเป็นสีดำและไม่ยาวเท่าใดนัก บุคลิกที่สำคัญของตัวเหล่าเชิงที่อาวุธน้อย ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองเฉลียวฉลาด พวกนี้มักจะแสดงเป็นกวี เจ้าหน้าที่รัฐบาล บัณฑิตผู้เฉลียวฉลาด นักรบที่สามารถ นายพล โจร ฯลฯ ถ้าเป็นผู้ที่อาวุธมากหนวดจะยาวและอาจจะเป็นสีขาว จะมีบุคลิกสุขุม พูดชัดถ้อยชัดคำ สง่างาม มักจะเป็นพวกลูกขุน กษัตริย์ นักปกครอง เพื่อนผู้ซื่อสัตย์ เช่น ไทสุ่ย จูล่ง

๑.๒) **เซ้าเชิง** เป็นพระเอกหนุ่มใบหน้าเกลี้ยงเกลา รูปร่างผอมบางไม่ต้องมีหนวดเครา พวกนี้จะเป็นพวกเจ้าชาย นักศึกษา หรือนักรบหนุ่ม ที่สำคัญจะมีความสามารถในการร้องเพลง

๑.๓) **หู่เชิง** เป็นพระเอกที่มีฝีมือในการยุทธ สามารถร้ายรำกระบี่กระบอง เช่น จูล่ง จักฮุย

๑.๔) **เหวินเชิง** เป็นพระเอกฝ่ายพลเรือนมีความสามารถในการขับร้อง ลักษณะตรงกันข้ามกับหู่เชิง เช่น เปาบุ้นจิ้น

๒) **พวกด้านหรือ ตั๊น** หมายถึงนางเอก แบ่งออกเป็น

๒.๑) **หู่ด้าน** เป็นนางเอกที่มีความสามารถในทางร้ายรำกระบี่กระบอง

๒.๒) **เหวินด้าน** เป็นนางเอกที่มีความชำนาญในการขับร้อง

๒.๓) **อู้อัน** เป็นนางเอกที่สวมเสื้อดำตลอดเรื่อง จะแสดงเฉพาะบทโศกเท่านั้นลักษณะพิเศษของผู้แสดงเป็นนางเอกประเภทนี้ จะต้องมีความถนัดในการร้องให้

๓) **พวกไฉ่ว** หมายถึงตัวตลก ซึ่งถือว่าเป็นตัวสำคัญของคณะไม่ต้องยกไปกว่าพระเอกหรือนางเอก เพราะการที่คณะจิ๋วจะเป็นที่ชบใจของผู้ชมหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับตัวตลกเป็นสำคัญ การแสดงตลกของพวกไฉ่วนี้จะตลกด้วยท่าทางประกอบคำพูดอันชวนหัวพวกนี้จะต้องมีอารมณ์ขันเป็นลักษณะเฉพาะตัวและมีมาแต่กำเนิด เนื่องจากจะถ่ายทอดหรือสอนสั่งกันมิได้ ดังนั้นผู้ที่รับบทไฉ่วจึงหายาก ผู้แสดงเป็นตัวไฉ่วจะหาจุกด้วยสีขาว ส่วนมากจะแสดงเป็นคนรับใช้ ขุนนางโง่เง่า ขุนพลเซ่อซ่า จนกระทั่งพระนอกจากนี้แล้วพวกไฉ่วจะเป็นครูสอนบทบาทท่าทางของตัวจิ๋วอื่นๆอีกด้วย ผู้แสดงร่วมคณะจึงเรียกไฉ่วว่า เหล่าซื่อ (อาจารย์) ซึ่งพวกไฉ่วนี้จะมีเงินเดือนสูงกว่าพวกเชิงหรือพวกด้าน

๔) **จิ้ง** หรือ **อุเมียน** เป็นนักรบโหดร้ายหรือเป็นโจร ลักษณะพิเศษของจิ้งหรืออุเมียน คือ การแต่งหน้าด้วยสีล้นต่างๆ เหมือนกับการใส่หน้ากาก สีเหล่านี้จะเป็นเครื่องแสดงอุปนิสัยของตัวละคร นั้นด้วย

๕) **เมอะ**หรือ**เมอะหนี** รับประทานเป็นคนแก่

การแต่งหน้าและการแต่งกาย

การแสดงจิ้งแต่เดิมผู้แสดงจะใช้หน้ากากหนังสวมใบหน้าในขณะที่แสดง แต่ต่อมาเลิกใช้ หน้ากาก ใช้วิธีการเขียนหน้าด้วยสีต่างๆแทน ทำให้ดูเหมาะสมและสมจริงมากกว่าการใช้หน้ากาก แบบเดิม การเขียนหน้าแบบจิ้งนี้สิ้นเปลืองเวลาในการเขียนมาก การเขียนหน้าของจิ้งถือว่ามี ความสำคัญมากที่สุด เพราะลักษณะใบหน้าของตัวจิ้งจะเป็นสัญลักษณ์บอกให้ทราบถึงอุปนิสัยใจคอ เพราะสีหนึ่งๆบนใบหน้าได้กำหนดไว้เฉพาะอุปนิสัยหนึ่งๆเท่านั้น สีต่างๆที่จิ้งแต่งหน้าและกำหนด อุปนิสัยต่างๆมีดังนี้

สีแดง	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้กล้าหาญ ชี้อตรง เช่น กวนอู
สีม่วง	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้มีความรู้ สงบเยียบขรึม เช่น กุนซื่อ ที่ปรึกษา
สีดำ	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้กล้าหาญ ชี้อตรง เช่น เตียวหุยเป่าบันจิ้น
สีน้ำเงิน	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้กล้าหาญชำนาญศึก หยิ่งในศักดิ์ศรีไม่ยอมอยู่ใต้บังคับใคร
สีแกมเทา	เป็นสัญลักษณ์ของ ภูตผีปีศาจ
สีเขียวใบไม้	เป็นสัญลักษณ์ของ โจรป่า ซึ่งอาศัยอยู่ตามพงไพร
สีทองสีเงิน	เป็นสัญลักษณ์ของ เทวดา พระเจ้า
สีเหลือง	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้กล้าหาญที่พร้อมไปด้วยกลอุบาย
สีขาวซีด	เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้มีเล่ห์เหลี่ยมแกมโกง
เสื้อสีเหลือง	หมายความว่า เป็นกษัตริย์หรือราชินิกุล
เสื้อสีแดง	หมายความว่า เป็นผู้มิดำแหน่งสูง
เสื้อสีม่วงและสีน้ำเงิน	หมายความว่า เป็นเลื้อของข้าราชการ หรือนายทหาร
เสื้อสีดำ	หมายความว่า เป็นเครื่องแต่งการของคนชั้นต่ำ

การแต่งหน้าในปัจจุบันไม่เคร่งครัดและยึดรูปแบบอย่างเก่านัก จากการซักถามคณะจิ้งได้ความ ว่า ปัจจุบันการแต่งหน้าไม่ใช่สิ่งสำคัญเพราะทำให้เสียเวลามาก การแต่งจะเป็นแบบเดียวกันหมด จะมี เฉพาะผู้ชายที่จะใช้สีดำเป็นส่วนมาก

การแต่งกายก็มีส่วนสำคัญในการแสดง จะต้องแต่งกายให้เหมาะสมและสอดคล้องถูกต้องตาม กาลสมัยของเรื่องราวที่แสดง ถ้าผู้แสดงรับประทานเป็นสัตว์ เช่น มังกร กิเลน ก็ต้องแต่งกายให้คล้ายคลึงกับ

ลัทธิประเภทนั้น นอกจากนี้สีของเครื่องแต่งกายยังชี้แนะให้ผู้ชมทราบถึงฐานะของตัวละครเช่นเดียวกับการเขียนหน้า เป็นต้น

ปัจจุบันสีของเครื่องแต่งกายจะไม่ค่อยคำนึงถึงเท่าไรนัก ผู้แสดงจะแต่งตามที่เห็นว่าสวยงามจะมีบ้างเป็นบางตัว เช่น พระเอกเป็นคณยากรจน จะใช้เสื้อผ้าสีดำ เป็นต้น

วิธีแสดง

ก่อนจะเริ่มแสดงดนตรีจะบรรเลงก่อนเพื่อเรียกคนดู เมื่อดนตรีบรรเลงไปพอสมควรแล้ว จี๊วจึงจะเปิดฉากเริ่มแสดงโดยออกชุดโป๊ยเขียนเป็นการเปิดโรงก่อน ชุดโป๊ยเขียนนี้ใช้ผู้แสดง ๔ คน ออกมารำรำทำพิธีถวายพระพรแต่พระนางอินทรมาดา ก่อน ต่อจากนั้นตัวจี๊วซึ่งแต่งกายเป็นพระเจ้าถังเสวียนจงปรมาจารย์แห่งจี๊วจะออกมารำรำและกล่าวคำอวยพรในทำนองให้จี๊วคงอยู่ต่อไป แล้วจึงแสดงเรื่องใหญ่ต่อไป แต่ถ้าเป็นการแสดงจี๊วแป๊ะยี่ (จี๊วเจ๊ก) เมื่อออกชุดโป๊ยเขียนแล้วพอจะจับเรื่อง ต้องออกตัวหมวดคำยวดยนยว่า คือ พระเจ้าหลี่ซื่อปิ่น (บ้างก็ว่าพระเจ้าถังเม่งอ๋อง) ออกมาพูดให้พรหน้าโรงอีก ๒-๓ คำก่อน ครั้นเข้าโรงแล้วจึงจับเรื่องที่จะเล่นต่อไป ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง จี๊วทุกคนจะต้องมีพระรูปพระเจ้าถังเสวียนจงตั้งไว้บูชาเพราะถือว่าเป็นครูบาอาจารย์ของพวกจี๊ว และเมื่อเวลาที่จะออกแสดงจะต้องสักการะบูชาเสียก่อนเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

๔. เอ็งกอ พะปู้

เอ็งกอพะปู้ เป็นประเพณีการเล่นช่วงตรุษจีน “เอ็งกอ” เป็นผู้กล้าแห่งเขาเหลียงซันไป ๑๐๘ คน มีเรื่องราวตำนานที่เล่าขานกันมานานของชาวจีน เกิดในสมัยราชวงศ์เป่ย์ซ่ง รัชกาลซ่งฮุยจงฮ่องเต้ (ค.ศ. ๑๑๐๐-๑๑๒๕) เป็นเรื่องราวของขุมโจรเหลียงซันไป มณฑลซานตง ในเมืองนี้มีเขาเหลียงซันเป็นเขาที่มีหน้าผาเป็นภูมิประเทศที่ง่ายต่อการตั้งรับและยากต่อการบุกโจมตี เวลากล่าวถึงเอ็งกอ จึงเรียกกันติดปากว่าผู้กล้าแห่งเขาเหลียงซันโจรเหลียงซันไป ๑๐๘ คนมีอาชีพและฐานะทางสังคมต่างกัน มีทั้งชาวนา ชาวประมง คนลากรถ พ่อค้า นายพราน นายช่าง หมอ ลัทธิแพทย์ ครู นักบวช เศรษฐี ข้าราชการชั้นผู้น้อย ทหาร และเชื้อพระวงศ์ โจรเหล่านี้รักใคร่สามัคคีกันดุจพี่น้อง สร้างพลังที่จะต่อต้านความอยุติธรรมที่เกิดในสังคมยุคนั้น เรียกว่าเป็นโจรคุณธรรมปล้นคนโกงชาติโกงแผ่นดินเอารัดเอาเปรียบประชาชน ได้ทรัพย์สินมาก็แบ่งให้คนยากจน เวลาออกทำการโจรทั้ง ๑๐๘ คนจะเขียนหน้าต่างกัน

ประวัติเอ็งกอเมืองโพธาราม

ในปี พ.ศ.๒๔๙๓ ได้มีการสร้างโรงพยาบาลโพธาราม ยังความปลาบปลื้มใจมาสู่ชาวเมือง ในช่วงเย็นของทุกวัน ชาวบ้านจะมาช่วยกันหาบทรายจากแม่น้ำแม่กลองขึ้นมาเพื่อช่วยก่อสร้างโรงพยาบาล หลังจากโรงพยาบาลก่อสร้างเสร็จ ชาวบ้านได้จัดขบวนแห่เฉลิมฉลองการเปิดทำการของ

โรงพยาบาล ชาวจีนในอำเภอโพธารามได้รวมตัวกันฝึกเอ็งกอ ซึ่งเป็นศิลปะที่ติดตัวมาเพื่อแสดงใน
ขบวนแห่ สร้างความบันเทิง และปัดเป่าสิ่งชั่วร้าย ถือเป็นสิริมงคลให้กับเมือง

การแสดง “เอ็งกอพะบู๊” ในงานตรุษจีน หรือ งานไชน่าทาวน์ของชาวจีนจังหวัดราชบุรี

๕. การแสดงนาฏศิลป์จีน

นาฏศิลป์จีนมีประวัติความเป็นมาเหมือนทุกชาติในตะวันออก คือ เกิดจากการประกอบพิธีทาง
ไสยศาสตร์ จนพัฒนามาเป็นละครแบบต่างๆในราชสำนัก นับเป็นศิลปะที่มีแบบแผนระดับชาติที่ชาวจีน
ได้พัฒนา และอนุรักษ์มาเป็นเวลาหลายร้อยปี จนมีลักษณะเป็นศิลปะประจำชาติ นาฏศิลป์ของจีนมี
มากมาย นาฏศิลป์จีนเกิดจากระบำทรงเจ้าในพิธีทางศาสนา หรือเรียกว่า “รามาศู่ฉู่” นับเป็นศิลปะที่
เก่าแก่มากที่สุด จุดประสงค์ในการแสดงเพื่อบำบัดภัยอันตรายจากธรรมชาติ บำบัดความเจ็บไข้ และ
ความทุกข์ทั้งปวง ในสมัยราชวงศ์โจว ศิลปะทางนาฏศิลป์ของจีนมีหลากหลาย เช่น ละครใบ้ ละครตลก
การขับกล่อม การเล่านิทานประกอบดนตรี เพลงพื้นบ้าน นาฏศิลป์มีทั้งที่เป็นของชาวบ้าน และใน
ราชสำนัก แต่เจริญสูงสุดในสมัยราชวงศ์ถัง โดยจักรพรรดิ “มิ่งฮวง” ทรงเชิดชาญนาฏศิลป์ และการ
ดนตรีเป็นอย่างยิ่ง ทรงจัดตั้งวิทยาลัยการละครในพระราชอุทยานสวนสน นครเซี่ยงอาน ทรงอุปถัมภ์
ค้ำจุนนาฏศิลป์ทุกแขนง ชาวนาฏศิลป์จีนยกย่องท่านเป็นบิดาแห่งการละคร และบูชาพระพุทธรูปก่อน
การแสดงทุกครั้งเพื่อความเป็นสิริมงคล การแสดงนาฏศิลป์จีนโบราณจะไม่มีฉาก ใช้วิธีสมมุติ ผู้แสดง
ต้องรับการฝึกเป็นระยะเวลานาน เพราะต้องฝึกร้องเพลง เดินระบำ กายกรรม ผู้แสดงต้องมีพรสวรรค์
มีความสามารถรอบด้าน ความจำดีเป็นเยี่ยม เพราะการแสดงนาฏศิลป์จีนจะไม่มีคำบอกบท

การแสดงนาฏศิลป์ของชาวจีน เป็นการแสดงที่ใช้นักแสดงผู้หญิงที่มีการเคลื่อนไหวในรูปแบบ
การรำรำที่มีความงดงามทั้งจาก สีลา การเคลื่อนไหวของผู้แสดง และมาจากเสื้อผ้าและอุปกรณ์
ประกอบการแสดง การแสดงนาฏศิลป์ของชาวจีนในจังหวัดราชบุรี นิยมแสดง ระบำรำฟัดรำอวยพร

(นางฟ้าโปรยดอกไม้)ระบำซิงเกียง และระบำผ้าเช็ดหน้า

ระบำรำฟัด ที่ปรากฏในงานชุมชนชาวจีนจังหวัดราชบุรี ได้แก่

๑. การแสดงจีนรำฟัดในงานตรุษจีน หรือ งานไชน่าทาวน์ของชาวจีนจังหวัดราชบุรี

๒. ระบำรำฟัดชุด เพยเพย(飞飞)เนื่องในงานสวดมนต์ข้ามปีของมูลนิธิสาธารณะกุศลสถาน (เม่งจินเซียงตั่ว) อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ระบำรำฟัดเป็นชุดการแสดงนาฏศิลป์จีนที่สืบทอดกันมานาน โดยการแสดงนี้ได้เลียนแบบท่วงท่าจังหวะของนกหงส์จีน ซึ่งเป็นมีความอ่อนช้อยและสวยงามเป็นเอกลักษณ์ โดยนักแสดงทุกคนได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี ซึ่งจะแต่งตัวด้วยชุดเครื่องประดับและใช้อุปกรณ์พัฒนาการแสดงในการรำได้อย่างสวยงาม

ระบำกวนอิมพันมือ

เจ้าแม่กวนอิม พระโพธิสัตว์ของพระพุทธศาสนา ฝ่ายมหายาน มีต้นกำเนิดจากพระสูตรมหายานในอินเดีย และได้ผสมผสานกับความเชื่อพื้นถิ่นดั้งเดิมของจีน คือตำนานเรื่องพระธิดาเมี่ยวซ่าน ก่อให้เกิดเป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมในภาคสตรีขึ้น เพื่อแสดงออกถึงความอ่อนโยนและแสดงถึงความเมตตากรุณาให้เด่นชัดยิ่งขึ้นดังเช่นความรักของมารดาที่มีต่อบุตร ซึ่งเป็นการผสมผสานกลมกลืนทางความเชื่อที่ปราศจากข้อขัดแย้ง เนื่องจากในสังฆธรรมปุณทุริกสูตรได้อธิบายว่า พระอวโลกิเตศวรนั้น สามารถแบ่งภาคเพื่อโปรดสรรพสัตว์ได้มากมายทั้งปางบุรุษและสตรีและเป็นธรรมดาของพระโพธิสัตว์มหายานที่เมื่อเข้าไปสู่ดินแดนอื่นทั้งทิเบต จีน หรือญี่ปุ่น ย่อมผสมผสานกลมกลืนได้กับเทพท้องถิ่นนั้นๆ

การแสดงระบำกวนอิมพันมือเป็นการแสดงที่ชาวจีนในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ ชาวจีนในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง จัดให้มีขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน

ระบำเจ็ดนางฟ้า

เจ็ดนางฟ้า เป็นตำนานปรัมปราของจีนว่าด้วยงานประเพณีใน วันที่ ๗ เดือน ๗ (จีน: 七夕; พินอิน: qī xī; แปลว่า ราตรีแห่งเลขเจ็ด) ตามปฏิทินแบบจีน

ตำนานเจ็ดนางฟ้า บางครั้งก็เรียกว่า ตำนานรักหนุ่มเลี้ยงวัวกับสาวทอผ้า กล่าวถึงหนุ่มเลี้ยงวัวคนหนึ่งชื่อ หนิวหลาง (จีน: 牛郎; พินอิน: niú láng; แปลตรงตัวว่า เด็กเลี้ยงวัว หมายถึงดาวอัลแทร์)

บังเอิญไปพบนางฟ้าเจ็ดองค์เสด็จลงจากสวรรค์เพื่อมาเล่นน้ำในทะเลสาบ วัวดัวหนึ่งของเขากระซิบบอกวิธี เขาจึงไปขโมยเสื้อผ้าของพวกนางมาแล้วคอยเฝ้าดู เมื่อนางฟ้าทั้งเจ็ดองค์เล่นน้ำเสร็จแล้วหาเสื้อผ้าของตนไม่พบ จึงให้น้องสาวคนสุดท้ายชื่อ จื่อหนี่ (จีนตัวย่อ: 织女; จีนตัวเต็ม: 織女; พินอิน: zhī nǚ; แปลตรงตัวว่า หญิงทอผ้า หมายถึงดาวเวกา) เพื่อมาเจรจาขอเสื้อผ้าคืน หนิวหลางขอให้นางแต่งงานกับเขา และนางก็ยินยอม นางฟ้าผู้พี่ทั้งหมดจึงได้กลับคืนสู่สวรรค์ ส่วนจื่อหนี่ได้อาศัยอยู่กับหนิวหลาง และเป็นภรรยาที่ดียิ่ง หนิวหลางรักนางมาก ทั้งสองมีบุตรด้วยกัน 2 คน จื่อหนี่มีฝีมือในการทอผ้า ผ้าที่นางทอจะมีสีสันสวยงามไม่มีผู้ใดตัดเทียมได้ พวกเขาเข้าไปขายได้เงินดีและมีชีวิตที่ดี

เง็กเซียนฮ่องเฮาผู้เป็นมารดาของเหล่านางฟ้า เมื่อได้ทราบข่าวบุตรสาวของตนไปแต่งงานกับคนธรรมดา ก็โกรธ ออกคำสั่งให้จื่อหนี่กลับสู่สวรรค์ ฝ่ายหนิวหลางเมื่อกลับมาพบภรรยาของตนหายตัวไปก็เศร้าโศกเสียใจ หนึ่งคืนนั้นวัวดัวของเขา ก็เอ่ยคำพูดออกมาอีกครั้ง บอกให้หนิวหลางฆ่าตนเสีย แล้วเอาหนังคลุมร่างเพื่อจะได้ไปสวรรค์ตามหาภรรยาได้ หนิวหลางฆ่าวัวดัวด้วยน้ำตา ครั้นเมื่อเอาหนังมาคลุมร่างเขาก็กับบุตรทั้งสองก็เหาะไปยังแดนสวรรค์ตามหาจื่อหนี่ เง็กเซียนฮ่องเฮาพบพวกเขาขึ้นมาบนสวรรค์ก็โกรธ ดึงปีกปกผมของนางออกมาแล้วกรีดท้องฟ้าออกกลายเป็นแม่น้ำกว้าง ทำให้คูรักทั้งสองต้องแยกจากกันตลอดกาล

การแสดงระบำเจ็ดนางฟ้าเหมือนกับการแสดงระบำกวนอิมพันมือที่นิยมจัดให้มีขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน

๖. การเชิดสิงโตและขบวนแห่มังกร

ในอดีตประเทศจีนมีการจัดตั้งคณะสิงโตขึ้น โดยคณะใหญ่ ๆ จะมีผู้เข้าร่วมอยู่ในคณะระหว่าง ๗๐-๘๐คน โดยต้องใช้เวลาในการฝึกฝนการเชิดสิงโตไม่น้อยกว่า ๓ ปี ๖ เดือน จึงจะออกแสดงได้ ทั้งในคณะสิงโตก็ไม่ได้ ฝึกฝนการเชิดสิงโตแต่เพียงอย่างเดียว ยังมีการหัดมวยจีน กระบอง มีดสั้น ทวน ง้าว และอื่น ๆ เวลาออกแสดง ในแต่ละครั้งต้องใช้ลานที่มีความกว้างมาก ๆ เพราะต้องทำการแสดงจับคู่ต่อสู้กัน ซึ่งการแต่งตัวนั้น ก็ยังมี ความแตกต่างกัน ที่สำคัญคณะสิงโตของจีนมีการพันแข้ง ที่เรียกว่า คาเกี้ยว มัดตั้งแต่ข้อเท้า แล้วยังมีผ้าคาดเอว อีกด้วย ดังนั้นคณะสิงโตของชาวจีนในอดีตก็คือ คณะมวยหรือสำนักมวย ที่เรียกว่า “กุงฮ้วง” ซึ่งหัวสิงโตที่นำมาใช้ในการเชิดนั้น มีหัวเป็นสีเขียว คิ้วสีขาว ภาษาจีนเรียกว่า “แซไซแปะไบ้

การเชิดสิงโตในยุคแรกใช้สีลาการร้ายรำเป็นหลัก หรือที่เรียกว่า ระบำสิงโต แต่หลังจากสมัยของราชวงศ์ชิง จึงค่อย ๆ ถูกหลอมรวมเข้ากับหลักวิทยาศาสตร์ การเชิดสิงโตให้ดูสง่างดงาม มีชีวิตชีวา ต้องมีพื้นฐานในการเคลื่อนไหวที่แม่นยำ และมั่นคง คนเชิดสิงโตต้องรู้จักจังหวะการยกเท้า คือ เมื่อยกเท้าข้างหนึ่งขึ้นก็จะเหลือหลักไว้ยืนเพียงเท้าข้างเดียว ในขณะที่ทากับกิริยาของสิงโตหรือราชสีห์ ไม่ว่าจะเป็นการกระโดด กลิ้งเกลือกหรืออื่น ๆ ก็ตาม หากผู้เชิดสิงโตขาดความแข็งแกร่งของร่างกายส่วนล่าง

ก็ยอมไม่สามารถที่จะเชิดสิงโตให้ดูน่าเกรงขาม ว่องไว ปราดเปรียว ซึ่งท่วงท่าของการย่างเท้าที่ใช้ในการเชิดสิงโต ก็คือหลักของการใช้เท้าในการฝึกการต่อสู้ของจีน หรือ มวยจีน

สิงโตเป็นสัตว์ในนวนิยายหรือจินตนาการของประเทศจีน โดยชาวจีนได้มี จินตนาการว่า สิงโตมีกำเนิดมาจากสัตว์ ๓ ประเภท ได้แก่

๑. แรด (เพราะมีหน้าที่หน้าผากตรงตามนิทานพื้นบ้านของจีน)

๒. ม้า (เพราะมีลำตัวเป็นม้าที่มีเขาเดียวอยู่บนหัว)ถือว่าเป็นสัตว์มงคล ซึ่งจะปรากฏตัวเมื่อมีซินแสเกิดหรือมีนักปราชญ์ผู้ทรงธรรมขึ้นครองบัลลังก์

๓. สุนัข (ท่าทางการเดินของสิงโตนั้น เลียนแบบมาจากท่าทางสุนัขล่าเนื้อของทิเบต)

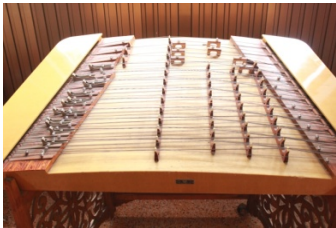

ชาวจีนให้การนับถือสิงโตมาก เพราะเชื่อว่า สิงโตมีความศักดิ์สิทธิ์ ทั้งมี อิทธิฤทธิ์ที่จะบันดาลโชคลาภมาให้ คอยช่วยปกป้องและขับเป่าโพยภัยต่าง ๆ ไม่ให้มารังควานผู้คนได้ ด้วยเหตุนี้จึงถือได้ว่าประเทศจีนนั้นเป็นต้นกำเนิดตำนานในการ เชิดสิงโต ซึ่งตามตำนานของจีนกล่าวว่า สิงโตและการเชิดสิงโตเกิดขึ้นในรัชสมัย ของพระเจ้าเคียนหลงกุน หรือเคียนล่งกุน หรือเคียนลุง หรือ เคียนหลง (หลี่ชื่อ หมิน) แห่งราชวงศ์ซิง หรือซิ่ง ซึ่งเสวยราชย์อยู่ระหว่างพ.ศ. ๒๒๙๗-๒๓๓๘ (ตรงกับสมัยอยุธยา ตั้งแต่ปีที่ ๕ แห่งรัชกาลของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ จนถึงปีที่ ๔ ในรัชกาลที่ ๑ แห่ง กรุงรัตนโกสินทร์ ของประเทศไทย)ในวันหนึ่งขณะพระเจ้าเคียนหลงกุนหรือจักรพรรดิเคียนหลงเสด็จออกท่องพระโรมมี ข้าราชการบริวารมาเข้าเฝ้าก็ได้เกิดเหตุการณ์ ท้องฟ้ามืด ฝนฟ้าคะนอง ลมพัดแรง พร้อมกับปรากฏสัตว์ประหลาดรูปร่าง คล้ายกับสุนัขตัวใหญ่ มีขนปกคลุม ลอย ลงมาจากก้อนเมฆทางทิศตะวันออก ทั้งมีเสียงดนตรีประโคม กึกก้อง สัตว์ประหลาด ได้ลอยลงมาหยุดตรงหน้าที่ประทับ แล้วหมอบลงก้มศีรษะทำความเคารพต่อ พระองค์ ๓ ครั้ง ก่อนลอยหายไปทางทิศเหนือ หลังจากเกิดเหตุการณ์ได้มีขุนนางผู้เฒ่าคนหนึ่งได้กราบ ทูลว่าสัตว์ที่มาถวายบังคมต่อพระองค์นั้นเป็นสัตว์ประเสริฐ ที่ประกอบด้วย มงคลอย่างสูง มีนามว่า สิงโต (หม่งไซ หรือ ไซ) สัตว์ชนิดนี้ยากที่มนุษย์สามัญจะได้ พบเห็นแต่การที่สัตว์นั้นมาถวายบังคม พระองค์เพราะพระองค์เป็นผู้ทรงบุญญาภิบาล สิงโตจึงมาถวายบังคม เพื่อมาแสดงความจงรักภักดี และอวยพรแด่พระองค์ พระเจ้า เคียนล่งกุนได้ฟังก็เกิดปิติโสมนัส พร้อมตรัสสรรเสริญสิงโต ต่อมาเมื่อ ราษฎรได้ทราบ เหตุการณ์ดังกล่าว ก็ได้พากันจัดหารูปสิงโตมาตั้งเคารพบูชาไว้ที่บ้านของตน ต่อมา มี

ชาวจีนสกุลโจว(แซ่โจว) ได้คิดทำหัวสิงโตขึ้นมาใช้แทนสิ่งที่เคยลอยลงมาจากฟ้า หาก เครื่องดนตรี ประกอบให้มีที่เสียงเร้าใจ ชวนให้สนุกสนาน โดยใช้คนจับหัวเซต แสดงคารวะต่อผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ถือว่าเป็นมิ่งมงคลแก่ผู้รับการคารวะ เปรียบเสมือน เป็นพระเจ้ากรุงจีน สิงโตจึงเกิดขึ้นตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา

เครื่องดนตรีจีน

ชาวจีนแบ่งประเภทของเครื่องดนตรีตามลักษณะของวัสดุที่ใช้ทำเครื่องดนตรีนั้น ๆ แบ่ง ออกเป็น ๘ ลักษณะ ดังนี้

๑. เครื่องดนตรีประเภทไม้ (Mu)
๒. เครื่องดนตรีประเภทหนัง (Ko)
๓. เครื่องดนตรีประเภทไม้ไผ่ (Chu)
๔. เครื่องดนตรีประเภทโลหะ (Kin)
๕. เครื่องดนตรีประเภทน้ำเต้า (Po)
๖. เครื่องดนตรีประเภทหิน (Che)
๗. เครื่องดนตรีประเภทดิน (tu)
๘. เครื่องดนตรีประเภทเส้นไหม (hien)

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	ขิมจีน	Yangqin	Yang Ch'in
	กู่เจิ้ง	ตาเจิ้ง	กู่เจิ้ง
	ซุดกลองใหญ่	หลัวกู่	หลัวกู่

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	ชุดกลองเล็ก	บั้ง	บั้ง
	พิณ	จังหว่วน	จังหว่วน
	พิณ	ปี่แป้	ผีผา
	ตั้วว่วง	-	ต้าหยวน

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	ปี่ใหญ่	ตั้วผ่า	ต้าหม่าว
	ปี่เล็ก	ตงฮู้	จิงหู
	ขลุ่ยข้าง	ห่วยเซียว	ตี๋จื่อ
	ขลุ่ยตรง	ท่งเซียว	ท่งเซียว

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	หอยสังข์	บู้ลื้อ	
		พาสี่	ม่าวเสียน
	ขลุ่ยน้ำเต้า	ไฮโล่งเซี่ยว	ฮูลูซื่อ
	-	เอ็งเซ่ง	-
	-	สางอิม	สงหยิน
	กระดิ่ง ระฆัง	เหล็ง	หิลัง

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	ขัน	เซ่ง	-
	มู่อวี	บักฮ้อ	มู่อวี
	กรับ	เตี้ยะบั้ง	-
	ซ้อง	-	-
	หล่อเก๊ะ	-	-
	ฉาบใหญ่	-	โส่ยบัว

ภาพเครื่องดนตรี	ชื่อเครื่องดนตรี		
	ชื่อทั่วไป	ชื่อภาษาแต้จิ๋ว	ชื่อภาษาจีนกลาง
	โสรส้อ	-	โศลู่หลั่ว
	ซินปอ	-	-